

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.324/2021/10.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2021. szeptember 29. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A halált okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2021. május 17. napján meghozott 17.B.6/2020/68. számú ítéletét I. r. vádlott tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a cselekményét a kísérletre utalást mellőzve emberölés büntettének [Btk. 160. § (1) bekezdés] minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r., VI. r. és VII. r. vádlottakra nézve helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában a fellebbezéssel érintett

I. r. vádlottat emberölés büntettének *kísérlete* [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés] miatt 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra;

VI. r. és VII. r. vádlottakat társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont] miatt egyaránt 200 napi tétel, 1000 Ft napi összegű, végösszegében 200 000 Ft pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a vagyoni joghátrány megfizetésére 8-8 havi részletfizetést engedélyezett.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett az I. r. vádlottnál a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a VI-VII. r. vádlott esetében a pénzbüntetés átváltoztatási feltételeiről, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen I. r., VI. r. és VII. r. vádlottak, valamint védőik jelentettek be fellebbezést kizárólag a büntetés enyhítése érdekében.

[3] I. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában az enyhítő körülmények nagyobb súlyára hivatkozva a büntetés enyhítésére tett indítványt (8. számú másodfokú irat).

[4] Az ügyészség és más jogosult nem terjesztett elő perorvoslatot, így az ítélet a többi vádlottal szemben első fokon jogerőre emelkedett.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a ... számú észrevételében a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette azonban, hogy I. r. vádlott cselekménye helyesen a befejezett emberölés büntettét valósította meg. A korlátozott felülbírálatnál is vizsgálni kell a minősítés helyességét, ezért az ítélet részbeni megváltoztatására, egyéb részekben pedig a határozat helybenhagyására tett indítványt a jogorvoslattal érintett vádlottak esetében.

[6] A másodfokú bíróság a jelzett védelmi fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 598. § (2) bekezdés alapján – utalva a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (a továbbiakban Kivezető tv.) 211. § (2) bekezdésére is – tanácsulésen bírálta el.

[7] A 2021. január 1-jétől módosult és az átmeneti szabályokkal való összhangban a Be. 868. § (1) bekezdés alapján már alkalmazandó Be. 598. § (2) bekezdése lehetővé tette a tanácsuléses elbírálást, mert az enyhítést célzó fellebbezések kizárólag az 583. § (3) bekezdés a) pontján alapultak és az arra jogosultak (ügyészség, vádlottak, védők) a törvényes határidőben [a Kivezető tv. 211. § (6) bekezdésében írt tizenöt napos határidő] nem indítványozták a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését. Az új szabály nem szankciós fellebbezésnél egyébként szigorúbb, mert megkívánja a tényállás megalapozottságát, de az átmeneti törvény 211. § (4) bekezdése a törvény hatálya alatt még feloldja e szabályt, hiszen lehetőséget teremt a tanácsulésen is a részbeni megalapozatlanság orvoslására. Jelen esetben azonban a tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, a tényállás rögzült, mindez ezért csak elvi kérdés. Az a lényeges, hogy a tanácsulésen való elbírálásnak nem volt perjogi akadálya.

[8] A vádlotti és védői perorvoslatok nem alaposak.

[9] Tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pont]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben. Megjegyzi a felülbírálat terjedelme kapcsán az ítéltábla, hogy az Alkotmánybíróság ugyan megállapította, miszerint a Be. 590. § (5) bekezdése nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozza az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét (azt túl szűken vonta meg), ezért felhívta az Országgyűlést, hogy 2022. január 31. napjáig tegyen eleget jogalkotói feladatának

(III/1231/2020.). A jogszabályi rendelkezés azonban még érvényes és hatályos, így alkalmazni kell.

[11] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése, konkrétan a (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. Jelen perjogi helyzetben a tényálláshoz kötöttség teljes, ténybeli revíziójára nem kerülhetett sor.

[12] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást perrendszerűen, alaposan, körültekintően folytatta le, nem vétett abszolút, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási hibát.

[13] A fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségének megállapítása törvényes.

[14] A kiterjesztett felülbírálat során vizsgálni kellett, hogy nincs-e helye a vádlottak felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének. A rögzült tényállás ugyanis egy olyan eszközös verekedést ír le, melynél állást kell foglalni a jogos védelem kérdésében. Az irányadó tényállás alapján a válasz nemleges, mert valamennyi érintett vádlott a jogtalanság talajára helyezkedett a térben is elkülönülő és időben is elváló cselekménysorban. Részben pusztá kézzel, részben veszélyes eszközökkel kölcsönösen vettek részt a durva tettlegességben, így a jogos védelem javukra nem állapítható meg, mint ahogy más büntethetőségi akadály sem.

[15] VI. r. és VII. r. vádlottak cselekményének minősítése mindenben törvényes. E vádlottak tényállásban írt elkövetési magatartása a Btk.339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontja szerint minősülő csoportosan, felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntettét valósította meg, melynek társtettesei.

[16] I. r. vádlottnál az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlott ölési szándékára. A 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatása szerint az elkövető aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a feltárható alanyi és tárgyi körülmények alapján lehet következtetést vonni. E körülményekből, különösen a tárgyi oldali elemekből (elkövetési eszköz, a célzott testtájék, a kifejtett igen nagy intenzitású erőbehatás) megalapozottan az *egyenés* ölési szándékra lehet következtetni. Az elsőfokú ítélet [80] bekezdése ezért részben annyiban helyesbítendő, hogy a szándék nem eshetőleges, hanem direkt volt. Fejre nagy erővel vascsővel ütni és halálos sérülést okozni, nem csak a bírói gyakorlat, hanem a laikus számára is az élet kioltását célzó szándékot jelenti.

[17] Az élet elleni cselekmény kísérletként értékelése azonban alapvetően téves. A vádlotti cselekmény és a sértett halála között az okozati összefüggés fennáll. Elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a fellebbezés iránya és a korlátozott felülbírálat miatt a másodfokú eljárásban nem módosítható tényállás nem tartalmaz-e adatot az okozati összefüggés meglétével szemben. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a meg nem változtatható történeti tényállás a 12-13. oldalán, ha nem is az elvárható pontossággal és precízséggel, de rögzíti az okozati összefüggést, így az irányadó tényállás alapján meg lehetett állapítani azt és

ezzel összefüggésben azt is, hogy az ölés befejezett. A jogi minősítést érintő indokolásban ugyan ezzel szemben foglalt állást az elsőfokú bíróság, de ezen ítélet rész nem a tényállásba tartozik, így a törvénynek meg nem felelő minősítés módosításának a felülbírálat kiterjesztése folytán nem volt eljárásjogi akadálya.

[18] S1 sértett az I. r. vádlott vascsővel ütése által szenvedte el a súlyos koponya-agysérülést, mely folytán kórházba került, ahol több mint három hónappal később halálozott el. A halálhoz vezető okfolyamatot azonban egyértelműen a vádlotti cselekmény indította el, ezen folyamatot más, a vádlotton kívül álló körülmény nem szakította meg és nem befolyásolta. Ha a vádlott nem üti fejbe az eszközzel a sértettet, úgy nem hal meg. Az elhalálozás időpontja valóban fontos ténykérdés, de az okozati összefüggést jelen esetben nem érinti, és az elkövetés és a halál között eltelt idő semmiképp sem tekinthető olyan „intervallumnak”, mely a befejezettség megállapítását kizárja. A [80] bekezdésben foglaltak nem csak a bírói gyakorlatnak, de a logika szabályainak sem felelnek meg, ezért az indokolást a másodfokú bíróság érdemi részeiben módosította, megállapítva – maradéktalanul osztva a másodfokú bíróság területén működő ügyészség indítványát –, hogy a vádlott terhére megállapított emberölés a befejezettség stádiumába jutott.

[19] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság nagyrészt helyesen feltárta, értelemszerűen azonban a minősítés módosítása folytán I. r. vádlottnál a kísérleti szak és az eshetőleges szándék nem enyhítő körülmény.

[20] VI. r. és VII. r. vádlottak büntetése tetтарыныс, а бұнтетесі селокнак megfeleл. Елтұлзоттан сзгорұнак нем текинтетők, ыгы еныһітесүкре нем керүлһететт сор. Езен оок мһатт а велелмһ феллелбелзесек нем вольтак аласопаск.

[21] I. r. vádlott büntetése az ölés befejezettségének megállapítása miatt eltúlзоттан еныһе. Сүлыосһтасара azonban а Be. 595. § (1) бекездеселен meghatározott сүлыосһтасһ тһлелм szabályai miatt а вадлотт терһе bejelentett үгыесзсегһ феллелбелзес һһаныában нем керүлһететт сор. А бұнтетес үгыан араныталан, де мег а вадлоттнак нүүйтотт кедезвмёны елвён нугувó сүлыосһтасһ тһлелм мһатт сем törvényсертő, mert а Btk. 87. § (2) бекездес b) pontjában szabályozott егыфокү еныһітес мһатт аз аныагы жогсзабалынак megfeleл аzzal а мегjegyzéssel, hogy вадлőһ терһес перорвослат меллетт нывлғанвалóан евекkel hosszabb tartamú szabadsагыvesztést kellett volna alkalmazni. А részleteзеттек мһатт аз еныһітест селзő велелмһ жогорвослат е вадлоттнал сем вольтак аласопаск.

[22] Az I. r. vádlott esetében а меллелкбұнтетесре, továbbá аз ітелет егыёб кедезесекре vonatkozó rendelkezесел а törvénynek megfeleлnek.

[23] Az ітелőtáбла а кһефтеттекре tekintettel аз elsőфокү bíróság ітелетет а сүüksёges részben а Be.606. § (1) бекездесел алапján мегváltозтатта, мһг а törvénynek megfeleлő, illetve а сүлыосһтасһ тһлелм мһатт нем váltозтатһатó rendelkezесел а феллелбелзесел ерһетт вадлоттакнал а Be. 605. § (1) бекездес alkalmazásával helybenһагыта.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke-előadó bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró,
Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 17.B.6/2020/68. számú ítélete I. r., VI. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Bf.I.324/2021/10. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. szeptember 29.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke